

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

BirdLife Suomi kiittää ympäristöministeriötä lausuntopyynnöstä ja lausuu asetuksista seuraavaa.

Aluksi

Kannatamme kaikkia esitettyjä uusia suojelualueita, jotka täydentävät erityisesti Pohjois-Pohjanmaan suojeltujen luonnontilaisten soiden verkostoa.

Kannatamme ympäristöministeriön asetusluonnosta uusista luonnonsuojelualueista. Valtioneuvoston asetusluonnosta kannatamme alla yksilöidyin muutosesityksin.

Suojeltavien alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia laadittaessa tulee kiinnittää huomioita riittävän laajoihin liikkumiskieltoalueisiin erityisesti linnuston kannalta arvokkailla alueilla, kuten Siikajoen lintuvesien (erityisesti Tauvon Munahieta), Hailuodon ja Liminganlahden luonnonsuojelualueilla.

Alueiden rajauksista

Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueiden määrä jää tästä merkittävästä täydennyksestä huolimatta vielä alhaiseksi. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi on tärkeää edelleen huomattavasti suojelualueverkkoa erityisesti metsä- ja suoalueilla sekä linnuille tärkeillä levähtämis- ja ruokailualueilla. Suojelun kannalta on järkevää suojella mahdollisimman laajoja, yhtenäisiä alueita.

Tämä voidaan toteuttaa monin paikoin laajentamalla nyt perustettavia suojelualueita. Lisäksi olisi järkevää yhdistää erillisiä, pienempiä suojelualueita laajemmiksi kokonaisuuksiksi, mikä auttaisi luonnon monimuotoisuuden suojelun lisäksi turvaamaan ekologisia yhteyksiä. Suojelualueiden laajentamiseen ohjaavat myös EU:n biodiversiteettitavoitteet.

Edellä mainitun perusteella kehotamme ympäristöministeriötä kiirehtimään Oulun seudun maalla sijaitsevien, vuosina 2018–2021 suojeluun hankittujen alueiden hankekokonaisuuden suojelualueiden perustamista. Tähän kokonaisuuteen tulee sisällyttää myös Oulun Sanginjoen Ulkometsän luonnonsuojelualue, jotta alueen lähes 20 vuotta kestänyt suojelukiista saadaan päätökseen.

Monet uusista suojelualueista sijoittuvat kokonaan tai osittain linnustollisesti arvokkaille alueille. Nämä alueet ovat pesimä- tai levähdysalueina erittäin tärkeitä linnustolle sekä maakunnan että usein myös valtakunnan mittakaavassa. Näiden alueiden laajentaminen toisi merkittävää lisäarvoa linnuston ja muun luonnon suojeluun. Laajentaminen olisi erityisen perusteltua pesimälajistoltaan arvokkailla suoalueilla, joihin kuuluvat Viitaojanlatvasuo, Haarasuo, Lintusuo, Hillikkosuo, Pitkäsneva, Huhtaneva-Lumineva ja Iso Särkisuo.

Kohdekohtaisia huomioita rajauksista

Räkäsuon luonnonsuojelualueeseen rajautuu noin 5 hehtaarin kokoinen Sarviselänkankaan alue, joka on Metsähallituksen talousmetsää. Käytännössä kohde jää perustettavan suojelualueen sisälle. Suojelualueen yhtenäisyyden kannalta olisi tärkeää liittää ko. kohde perustettavaan luonnonsuojelualueeseen.

Oulujärvelle ja Manamansaloon ollaan perustamassa kolmea maapinta-alaltaan pientä luonnonsuojelualueita: Oulujärven lintusaarten, Painuanlahden ja Manamansalon suojelualueet. Näistä uusista alueista huolimatta Oulujärven suojelu jää hajanaiseksi. Alue on kokonaisuutena arvokas luontoarvojensa lisäksi myös merkittävänä virkistyskäyttökohteena. Oulujärven luoteisosan alueella olisikin tärkeää laajentaa ja yhtenäistää nykyistä luonnonsuojelualueiden verkostoa. Kuostonsaareen ja Kaarresaloon suunnitellut hakkuut ovat herättäneet viime vuosina voimakasta vastustusta ja hakkuusuunnitelmia on käsitelty useissa oikeusasteissa. Nämä saaret tulisi rauhoittaa kokonaan. Lisäksi suojelualueita olisi perusteltua laajentaa Metsähallituksen hallinnoimille Jylhäniemen ja Rapsunkankaan alueille, joilla kasvaa osin luonnontilaista vanhaa metsää sekä muiltakin osin Oulunjärven retkeilyalueelle.

Painuanlahti on linnustollisesti arvokas kohde, jolta on hajanaisesta retkeilystä huolimatta kertynyt runsaasti havaintoja. Alue on merkittävä levähdysalue monille vesilintulajeille, kuten isokoskelolle ja

haapanalle sekä mahdollisesti myös metsähanhelle. Lisäksi alueella levähtää paljon kahlaajia. Luonnonsuojelualueutta tulisikin laajentaa koko lahden alueelle. Lisäksi aluetta tulisi kehittää vesilintujen syyslevähdysalueeksi.

Rauhoitusmääräyksistä

Kannatamme esitettyjä metsästysrajoituksia. Esitetyistä metsästyksen sallimista poikkeuksista vieraslajien (minkki ja supikoira) pyynti on perusteltua myös luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Luonnonsuojelualueiden ensisijainen tehtävä on suojella luontoa. Erityisesti linnustollisesti poikkeuksellisen arvokkailla alueilla ei lähtökohtaisesti tule sallia lintujen metsästämistä ja muuttolintujen tärkeillä levähdysalueille tulee välttää myös muuta lintuja häiritsevää metsästystä. Esitämme metsästyksen lisärajoittamista.

Pudasjärven Värkkisuolla ja Vaalan Painuanlahden alueille tulisi kieltää lintujen metsästys kokonaan. Kieltämällä vesilinnustus Painuanlahden alueella luotaisiin potentiaalisesti hyvin merkittävä vesilintujen syyslevähdysalue tärkeän muuttoreitin varrelle, alueelle jolla häirintävapaita alueita ei nykyisellään juuri ole. Metsästys häiritsee aina myös ei-metsästettäviä lintuja, kuten rauhoitettuja vesilintuja ja kahlaajia, joita alueella on runsaasti.

Esitämme teeren ja metson metsästyksen kieltämistä esityksen lisäksi myös vähintään seuraavilla arvokkailla lintualueilla: Hailuodon luonnonsuojelualueen Hanhisjärven osa-alue, Viitaojanlatvasuo, Haarasuo, Lintusuo, Hillikkosuo, Pitkäsneva, Huhtaneva-Lumineva ja Iso Särkisuo. Kummankin lajin metsästysmahdollisuuksia on runsaasti suojelualueverkon ulkopuolella lähialueilla.

Koska nykyinen metsästyslainsäädäntö sallii huomattavan pitkät kanalintujen metsästysajat, pidämme välttämättömänä että, mikäli metson ja teeren metsästys hyväksytään joillakin nyt suojeltavista alueista, metsästys rajoitetaan ajallisesti syksyyn (lokakuun loppuun) Ajallisella rajoituksella vähennetään metsästyksen kohdistumista elinkelpoisuudeltaan parhaisiin, talveen asti selviytyviin yksilöihin. Lisäksi pidämme välttämättömänä, että asetuksissa kielletään kaaveiden käyttö ja metsästys soidinpaikoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Näin voidaan vähentää metsästyksen kohdistumista populaation kannalta tärkeimpiin vanhoihin koiraisiin.

Pyydämme ympäristöministeriötä ottamaan säädösten valmistelussa huomioon edellä esittämämme.

BirdLife Suomen puolesta

10.12.2021

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

Arkiomaa Aki
BirdLife Suomi ry